

ผลงานวิจัย

ที่นอนรังผึ้ง
ป้องกันแผลกดทับ

รสสุดนธ์ ศรีใส
โรงพยาบาลควนขนุน
จังหวัดพัทลุง

ที่มาของปัญหา

การดูแลและป้องกันการเกิดแผลกดทับเป็นสิ่งสำคัญ
ร่วมกับการมีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ
ทั้งปัจจัยภายในร่างกายปัจจัยและภายนอกร่างกาย

ที่นอนลมอัลฟาเบตใช้งานได้เพียง 2 ที่นอนลม การจัดซื้อ
เพิ่ม มีราคาสูง 12,000 บาท ประกอบกับ ในหน่วยงาน
มีผู้ป่วยไม่พึงพอใจที่นอนลมอัลฟาเบต
จึงคิดหาวิธีลดการเกิดแผลกดทับ โดยใช้ที่นอนรังผึ้ง
แทนที่นอนลมอัลฟาเบต
และสามารถแนะนำญาตินำไปประดิษฐ์ใช้ได้เองที่บ้าน

วัตถุประสงค์

ผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยง

**ต่อการเกิดแผลกดทับได้รับการดูแล
ด้วยนวัตกรรมใหม่ขณะนอนโรงพยาบาล
และศึกษาผลการใช้นวัตกรรม**

**ระเบียบ
วิธีวิจัย**

**เป็นการศึกษาเชิงทดลองแบบสองกลุ่ม
วัดผลก่อนและหลังการทดลอง**

**เพื่อศึกษาผลการใช้นวัตกรรม
ที่นอนรังผึ้งป้องกันแผลกดทับ**

ระเบียบวิธีวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ป่วยที่ผลการประเมิน Braden Score
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 16 โรงพยาบาลดอนขุน
จำนวน 30 คน

เครื่องมือวิจัย

แบบประเมินผิวหนังบริเวณก้นกบ, ผิวหนัง
บริเวณก้น และแบบประเมินความพึงพอใจ
ในการทดลองใช้ที่นอนรังผึ้ง

วิธีการศึกษา

วิจัยเชิงทดลองแบบสองกลุ่ม
วัดผลก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง
นอนบนที่นอนรังผึ้ง ต่อเนื่อง
เป็นเวลาอย่างน้อย 7 วัน
จำนวน 15 คน

กลุ่มควบคุม
นอนที่นอนตามปกติ
ขณะนอนโรงพยาบาล
จำนวน 15 คน

ช่วงเวลา เดือนมิถุนายน 2553 ถึง
เดือนกุมภาพันธ์ 2554

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการทดลอง

งานวิจัย
ที่นำมา
ประยุกต์ใช้

ผู้วิจัยสืบค้นงานวิจัย คัดเลือกงานวิจัย
ที่ตรงประเด็น นำมาสร้างมาตรฐานการดูแล
และป้องกันการเกิดแผลกดทับ

การจัดทำ
ใช้ทำนอนตะแคงทำตัวทำมุมกับที่นอน 30 องศา
การพลิกตะแคงตัว ทุก 2 ชั่วโมง
โดยทำกิจกรรมร่วมกับ care giver
ให้ความรู้แก่ care giver

การทดลอง

ระยะที่ 1

ออกแบบนวัตกรรมใหม่ คือ **2 แบบ**
ที่นอนรังผึ้งป้องกันแผลกดทับ:
ใช้ฟองน้ำเย็บต่อกันนำผ้าอย่างเด็กแรกเกิด
เย็บต่อกันบนฟองน้ำ

แบบที่ 1

ปูเฉพาะบริเวณก้นกบกับหลัง

แบบที่ 2

ปูเต็มเตียงสามารถรองรับ
น้ำหนักได้ทั้งตัว ที่พับเก็บได้

ระยะที่ 2

ทดลอง 5 ตัวอย่าง โดยให้อนบนที่นอนรังผึ้ง
นอนต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 7 วัน

ประเมินการเกิดแผลกดทับของผิวหนังบริเวณก้น
กบ, ผิวหนังบริเวณก้น

พบว่า ไม่เกิดแผลกดทับ

ระยะที่ 3

ทดลอง

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรฐานการดูแลและป้องกันการเกิด
แผลกดทับที่กำหนด และนำที่นอนรังผึ้งไปใช้จริงกับผู้ป่วย
จำนวน 15 ราย

ก่อนใช้งาน

นำไปใช้

ใช้งาน

ก่อนใช้งานปูทับด้วยผ้าปูที่นอนปกติ

เรียบร้อย สวยงามพร้อมใช้งาน

ใช้งานจริง ได้รับคำชมว่านุ่มสบาย

วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล
โดยการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ข้อมูลผิวหนังบริเวณก้นกบ
และผิวหนังบริเวณก้นเกิดแผลกดทับ
โดยการแจกแจงร้อยละ
และอัตราการเกิดแผลกดทับเฉลี่ย

วิเคราะห์
ความพึงพอใจเกี่ยวกับ
ที่นอนรังผึ้งประดิษฐ์
โดยการแจกแจงร้อยละ

ผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มที่นอนบนที่นอนรังผึ้ง

ผิวหนังบริเวณก้นกบ และผิวหนังบริเวณก้น

ไม่เกิดแผลกดทับ จำนวน 14 คน (ร้อยละ 93.33)

มีเพียง 1 คน (ร้อยละ 6.67) ที่เกิดแผลกดทับ

จึงสรุปได้ว่าที่นอนรังผึ้งสามารถป้องกันการเกิดแผลกดทับได้

รายการ	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
	ไม่เกิด		เกิด		ไม่เกิด		เกิด	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
การเกิด แผลกดทับ	14	93.33	1	6.67	12	80.00	3	20.00

ผลการวิจัย

อัตราการเกิดแผลกดทับระดับ 2-4 ในโรงพยาบาล ภายหลังการใช้ที่นอนรังผึ้ง

ลดลงจาก 0.40 ต่อ 1000 วันนอน เหลือ 0.34 ต่อ 1000 วันนอน
กลุ่มควบคุม อัตราการเกิดแผลกดทับระดับ 2-4 ในโรงพยาบาล
เพิ่มขึ้นจาก 0.40 ต่อ 1000 วันนอน เป็น 0.69 ต่อ 1000 วันนอน

รายการ	กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม		
	เป้าหมาย				ระดับที่ปฏิบัติได้		
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน
อัตราการเกิด แผลกดทับ	14	93.33	1	6.67	0.55	0.34	0.69

ผลการวิจัย

อัตราการเกิดแผลกดทับระดับ 2-4 ในโรงพยาบาล ภายหลังการใช้ที่นอนรังผึ้ง

ลดลงจาก 0.40 ต่อ 1000 วันนอน เหลือ 0.34 ต่อ 1000 วันนอน
กลุ่มควบคุม อัตราการเกิดแผลกดทับระดับ 2-4 ในโรงพยาบาล
เพิ่มขึ้นจาก 0.40 ต่อ 1000 วันนอน เป็น 0.69 ต่อ 1000 วันนอน

รายการ	ผล			
	เป้าหมาย	ระดับที่ปฏิบัติได้		
		เดิม	ทดลอง	ควบคุม
อัตราการเกิด แผลกดทับ	ต่ำกว่า 2 ต่อ 1000 วันนอน	0.55	0.34	0.69

ผลการวิจัย

ความพึงพอใจของพยาบาลวิชาชีพ ผู้ป่วยและญาติ ต่อก่อนรังผึ้งป้องกัน
การเกิดแผลกดทับอยู่ในระดับมากทุกเกณฑ์การวัด และมีความพึงพอใจ
เกี่ยวกับที่นอนรังผึ้งป้องกันการเกิดแผลกดทับได้มากที่สุด ร้อยละ 95.89
รองลงมา ได้แก่ สามารถใช้งานได้จริง ร้อยละ 91.56, นุ่มสบาย ร้อยละ
90.43 และสามารถดูแลรักษาได้ง่าย ร้อยละ 89.27 ตามลำดับ

รายการ	5%	4%	3%	2%	1%
ท่านคิดว่าที่นอนรังผึ้งป้องกันการเกิดแผลกดทับได้	4.05	95.89	0.06	-	-
ท่านคิดว่าที่นอนรังผึ้งนุ่มสบาย	8.81	90.43	0.76	-	-
ท่านคิดว่าที่นอนรังผึ้งช่วยให้การดูแลผู้ป่วย มีประสิทธิภาพ	6.92	88.99	4.09	-	-
ท่านคิดว่าที่นอนรังผึ้งสามารถดูแลรักษาได้ง่าย	7.80	89.27	2.93	-	-
ท่านคิดว่าที่นอนรังผึ้งสามารถใช้งานได้จริง	7.98	91.56	0.46		
ท่านคิดว่าที่นอนรังผึ้งเหมาะแก่การใช้งาน	5.77	90.32	3.91	-	-

สิ่งที่ได้จากงานวิจัย

ทำแล้วบอก: ได้ขยายผลโดยเผยแพร่นวัตกรรมที่นอร์มังดีให้ผู้ป่วยและญาติ
จัดทำไปใช้ที่บ้านป้องกันการเกิดแผลกดทับ จำนวน 4 ราย ได้ไปใช้ต่อที่บ้าน

ผลการดำเนินงานผู้ดูแล สามารถดูแลผู้ป่วยได้ถูกต้องมากขึ้น
มีทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยที่บ้าน
สามารถช่วยพยาบาลทำแผล พลิกตะแคงตัวได้ดีขึ้น

คุณสมบัติพิเศษของที่นอร์มังดีใช้ฟองน้ำแผ่นหนา 5 เซนติเมตร ไม่ยุบ
ตามน้ำหนักตัว นุ่ม รองรับได้ดี ผ้าใยเด็กแรกเกิดรังผึ้งที่มีคุณสมบัติไม่ร้อน
ซึมซับน้ำได้ดี นุ่ม เบาสบาย ไม่ระคายเคืองต่อผิวหนัง มีความยืดหยุ่นสูง ทนทาน
กันกระแทก มีช่องระบาย ป้องกันไม่ให้น้ำไหลออกมาเปอะเปื้อน ราคาถูกกว่า
ใช้สะดวกเพราะสามารถนำมาปูได้เต็มเตียง และง่ายสำหรับการทำความสะอาด

พัฒนาใช้งานได้หลายรูปแบบ ขนาดกลางนำมารองนั่ง ขนาดเล็ก
นำมารองตามปุ่มกระดูกเฉพาะจุดได้อย่างเหมาะสม และขนาดใหญ่
สำหรับปูนอน และเผยแพร่นวัตกรรมที่นอร์มังดีหน่วยงานอื่น

อภิปรายผลการวิจัย

เป็นผลงานวิจัยที่สามารถใช้ในงานประจำในการป้องกันการเกิดแผลกดทับ เนื่องจากการรักษาแผลกดทับที่ดีที่สุด คือ การป้องกันการเกิดแผลกดทับ ทำแล้วบอก: การขยายผลโดยเผยแพร่นวัตกรรมที่นอนรังผึ้งให้ผู้ป่วยและญาติ จัดทำไปใช้ที่บ้านเป็นการป้องกันการเกิดแผลกดทับ ซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้ป่วยมาก ที่ได้ใช้ที่บ้าน

แม้สถานพยาบาลหลายแห่งจำมีวิธีการป้องกันการเกิดแผลกดทับในแบบต่าง ๆ อยู่แล้ว และมีการพัฒนาแนวปฏิบัติในการป้องกันการเกิดแผลกดทับหลากหลาย แต่ผู้วิจัยได้คิดประดิษฐ์ที่นอนรังผึ้งป้องกันการเกิดแผลกดทับ โดยหาโอกาส ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ที่ต่อยอดจากมาตรฐาน คือ ที่นอนรังผึ้งป้องกัน แผลกดทับ ทำให้ได้นวัตกรรมใหม่ ที่ใช้วัสดุที่มีราคาถูกลง และสร้างความประทับใจ ผู้ป่วยและญาติจัดทำไปใช้ที่บ้านเพื่อป้องกันการเกิดแผลกดทับ อีกทั้งยังมีการทดลองใช้อย่างเป็นระบบ ก่อนการทดลองใช้จริงกับผู้ป่วย

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในหน่วยงาน

ต่อผู้ป่วย

นำที่นอนรังผึ้งไปใช้จริงกับผู้ป่วย ทำแล้วบอก: ใช้ต่ที่บ้าน

ต่อเจ้าหน้าที่
ในหน่วยงาน

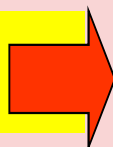
พัฒนาความรู้บุคลากรในหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติ
ตามมาตรฐานการดูแลและป้องกันการเกิดแผลกดทับ
ที่กำหนด และนำที่นอนรังผึ้งไปใช้จริงกับผู้ป่วย

ต่อหน่วยงานอื่น
ที่ร่วมงาน

ผลงานวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความร่วมมือ
ระหว่างบุคลากรในองค์กร และจัดทำที่นอนรังผึ้งเพิ่มขึ้น
เผยแพร่นวัตกรรมที่นอนรังผึ้ง ให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้

องค์กร

กำหนดเป็นนโยบายการดูแลเพื่อป้องกันการเกิดแผลกดทับ
ให้มีการปฏิบัติทุกหน่วยงาน

ผลกระทบของ
การเปลี่ยนแปลง

เจ้าหน้าที่ต้องใช้แนวทางปฏิบัติ มาตรฐานการดูแลและ
ป้องกันการเกิดแผลกดทับที่กำหนด และใช้ที่นอนรังผึ้ง
เพิ่มจากการปฏิบัติงานเดิมในโรงพยาบาล

บทเรียนที่ได้รับ

บุคลากรเกิดการเรียนรู้การปฏิบัติ
เป็นแนวทางเดียวกัน

การเฝ้าระวังและป้องกันการเกิดแผลกดทับอย่าง
ต่อเนื่อง ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดูแล
ผู้ป่วย

และเพื่อเป็นโอกาสพัฒนาในหน่วยงาน

Head

นโยบายของ
โรงพยาบาล
ที่ผลักดันให้ทีมงานวิจัย

การเข้าสู่
ระบบงานปกติ
ขององค์กร

ปัจจัยแห่ง
ความสำเร็จ

Heart

การมีส่วนร่วม
ของบุคลากร
ในหน่วยงาน
ในการป้องกัน
แผลกตทับ

การพัฒนาความรู้
บุคลากรในหน่วยงาน
ในการดูแล

Hand

การสนับสนุนที่ได้รับจาก
ผู้บริหารหน่วยงาน / องค์กร

ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาล

ผู้บริหาร
ทางการพยาบาล

ผู้บริหาร
หน่วยงาน

ให้การสนับสนุนอย่างเข้มแข็ง
กำหนดนโยบาย และดำเนินการ
ต่อเนื่อง เพื่อ
ป้องกันการเกิด
แผลกดทับ
ตามนโยบาย
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ

ข้อเสนอแนะ

ขยายผล
นำนวัตกรรมที่นอนรังผึ้ง

ขยายผล
นวัตกรรมที่นอนรังผึ้งเพื่อเผยแพร่

มาทำการวิจัยทดลองกับผู้ป่วย
ที่มีภาวะเสี่ยงต่อ
การเกิดแผลกดทับ
ร่วมกับนวัตกรรมใหม่
ที่ช่วยในการพลิกตะแคงตัว
ได้แก่ ปฏิทินภาพบอกเวลา พลิก
ตะแคงตัว

เผยแพร่ผู้ป่วยและญาติจัดทำไป
ใช้ที่บ้านป้องกัน
การเกิดแผลกดทับ
ในกลุ่มอื่น ได้แก่ คนพิการ,
เด็กมีปัญหาพัฒนาการล่าช้า
ที่นอนกับที่ เป็นต้น

thank you

นายสมเกียรติ อุ่นเพ็ง
ร้านควนขนุนการเบาะ
089-5979550

